

HYÖKKÄLÄN KOULUN

VALINNAISAINIOPAS 2024

Rehtori

Janne Leivo

040 314 3283

janne.leivo@tuusula.fi

Oppilaanohjaajat

Mari Pekkarinen

040 314 3282

mari.pekkarinen@tuusula.fi

Markus Tervo

040 314 3290

markus.tervo@tuusula.fi

Sisällys

1. Valinnaisaineet 8. ja 9. luokalla	3
2. Valintojen tekeminen	4
3. Valinnaisaineiden arviointi	5
4. Valintojen aikataulu	6
5. Valinnaisaineiden esittely	7
A. Taito- ja taideaineiden valinnaiset	7
Kotitalous	7
Musiikki	7
Kuvataide	8
Käsityö	9
Liikunta	10
B. Muut valinnaisaineet	11
Englannin lisäkurssi	11
B2-espanja	12
B2-ranska	13
B2-saksa	14
Ruotsin lisäkurssi	15
Matematiikan lisäkurssi	16
Ilmaisutaito (Äidinkieli)	17
Taloustaito	18
Tietotekniikka	19
Kotitalous	20
Kuvataide: Piirustus ja maalaus PIMA	21
Kuvataide: Kuvaviestintä	22
Liikunta pojat	24
Liikunta tytöt	25
Metalli-, kone- ja sähkötekniikka sekä teknologia	26
Puutekniikka	27
Tekstiilikäsityö	28
Bändimusiisointi	30
Urheilijaksi kasvaminen (urheiluvalmennusluokan oppilaat)	32

1. Valinnaisaineet 8. ja 9. luokalla

Valinnaisten opintojen tehtävänä on syventää oppilaan oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatkoopintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan omien kiinnostuksiensa mukaisesti. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja. Valinnaisaineet jaetaan taito- ja taideaineisiin ja muihin valinnaisaineisiin.

Oppilaat valitsevat yhden taito- ja taideaineen valinnaisen, jota he opiskelevat kaksi vuosiviikkotuntia sekä 8. että 9. luokalla. **Taito- ja taideaineita ovat liikunta, kotitalous, musiikki, kuvataide ja käsityö.** Tämän lisäksi **oppilaat valitsevat kaksi muuta valinnaisainetta**, joita he opiskelevat neljä vuosiviikkotuntia 8. ja 9. luokalla.

A2-kielen opiskelijoilla vieras kieli on pakollinen muu valinnainen aine, joten he valitsevat itselleen ainoastaan yhden muun valinnaisaineen. **Urheilijaksi kasvaminen on urheiluvalmennusluokan oppilaille pakollinen muu valinnaisaine**, joten he valitsevat itselleen ainoastaan yhden muun valinnaisaineen. Mikäli urheiluvalmennusluokan oppilaalla on A2-kieli, **hän valitsee vain yhden taito- ja taideainevalinnaisen**, sillä hänen **muu valinnainen** -valintansa ovat automaattisesti **A2-kieli ja Urheilijaksi kasvaminen** -valinnaisaine.

Yhtä valinnaisainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa koko lukuvuoden ajan sekä 8. että 9. luokalla. Oppilaalla on siis valinnaisaineita 8. ja 9. luokalla **yhteensä kuusi tuntia viikossa.**

2. Valintojen tekeminen

On tärkeää, että oppilas miettii valintoja tehdessään omia kiinnostuksen kohteitaan, vahvuuksiaan ja tavoitteitaan. Lisäksi voi pohtia, millaisista valinnoista on hyötyä tulevaisuudessa. Minkään valinnaisaineen opiskelu ei ole kuitenkaan esteenä tai ehtona jatko-opiskelupaikkaan pääsemiselle. Valinnaisainevalinnat tehdään kotona yhdessä huoltajan kanssa **oppilaan Wilmassa**.

Kannattaa huomioida, että valinnaiset lisäkurssit vaativat oppiaineen perusasioiden hallintaa, sillä kursseilla syvennetään ja laajennetaan pakollisilla kursseilla opittuja tietoja ja taitoja. **Musiikki, kuvataide, käsityö ja kotitalous eivät jatku 7. luokan jälkeen**, ellei oppilas valitse niitä valinnaisaineiksi. Kaikki valinnaisaineet esitellään oppaan luvussa 5.

Valinnat tulee miettiä tarkkaan, sillä varavalinta saattaa toteutua. **Valinnaisainevalinnat ovat sitovia**. Valintoja voi vaihtaa vain poikkeustapauksissa ja hyvin perustelluista syistä.

3. Valinnaisaineiden arviointi

Taito- ja taideaineen valinnainen arvioidaan osana kaikille yhteistä, pakollista oppimäärää eli siitä ei tule erillistä arviota lukuvuosi- ja päättötodistukseen. Valinnaisen taito- ja taideaineen arviointi jatkuu oppilaan 7. luokalla saaman arvosanan pohjalta, ja oppilaan työskentely taito- ja taideaineessa vaikuttaa kyseisen oppiaineen päättöarvosanaan. *Muut valinnaisaineet* arvioidaan numeroin lukuvuosi- ja päättötodistuksessa omana itsenäisenä oppiaineenaan.

Oppilaat valitaan jatko-opintoihin päättötodistuksen arvosanojen perusteella. Opiskelijat valitaan **lukio-koulutukseen *päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvon perusteella***. Valinnaisaineista A2- ja B2-kielten arvosanat lasketaan mukaan lukuaineiden keskiarvoon, ellei huoltaja pyydä päättötodistukseen numeroarvostelun sijaan hyväksytty -merkintää.

Ammatilliseen peruskoulutukseen opiskelijat valitaan päättötodistuksen kaikkien aineiden sekä kolmen parhaan taito- ja taideaineen keskiarvon perusteella. ***Pitkien valinnaisaineiden arvosanat ovat siis erityisen tärkeitä, kun pyrkii ammatilliseen peruskoulutukseen.***

4. Valintojen aikataulu

- **Valinnaisaineilta** huoltajille ja oppilaille järjestetään keskiviikkona 24.1.2024.
- **Valinnaisainevalinnat tehdään oppilaan Wilmassa 24.1.2024–1.2.2024 klo 16 mennessä.**
- Kehotamme huoltajia tarkistamaan valintojen päättymisen jälkeen (2.2.2024), että oppilaan valinnat ovat ne, jotka olette yhdessä valinneet.
- **Valintojen tulokset** ilmoitetaan viikolla 11.

5. Valinnaisaineiden esittely

A. Taito- ja taideaineiden valinnaiset

*Tämä valinnaisaine arvioidaan päättöarvioinnissa osana asianomaisen aineen pakollista kurssia.

Kotitalous

Toiminnallinen oppiaine, joka antaa valmiuksia ja varmuutta selvitä erilaisista arkielämän tehtävistä sekä nyt että tulevaisuudessa. Antaa mahdollisuuden harjoitella käytännössä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja (taitoa kuunnella muita, neuvotella, ottaa vastuuta työstään).

Sisällöt 8. lk.:

Monipuoliset ruuanvalmistus- ja leivontatehtävät, maukkaat välipalat, vuotuiset juhlat, juhlan suunnittelu, suomalainen ruokakulttuuri, erityisruokavaliot, ajankohtaista asiaa ravitsemuksesta sekä nuoren kuluttajataitojen vahvistaminen ja erilaisten käytännön taitojen syventäminen.

Sisällöt 9. lk.:

Laajennetaan ruokakulttuureihin liittyvää yleissivistystä. Tutustutaan mm. kansainväliseen ruokakulttuuriin, laajennetaan työvälinetuntemusta, kiinnitetään huomiota taloudellisuuteen ja ekologisuuteen. Tuetaan valmiuksia nuoren itsenäiseen elämään (ensiasunnon suunnittelu, rahankäyttö). Syvennetään edelleen jo hankittuja käytännön taitoja ja sovelletaan aiemmin opittua.

Musiikki

Valinnaisessa musiikissa soitetaan, lauletaan ja koetaan musiikkia monipuolisesti ja syvennetään 7. luokalla opittuja musiikin perustaitoja. Tutustutaan ulkomaiseen ja kotimaiseen pop- ja rock-musiikkiin sekä niiden kehitykseen, länsimaiseen taidemusiikkiin, jazz-musiikkiin sekä maailman musiikkikulttuureihin. Harjoitellaan omien sanoitusten ja sävellysten tekoa sekä tutustutaan musiikkitekologiaan. Kurssilla voidaan valmistaa ohjelmaa koulun tapahtumiin sekä mahdollisesti myös suurempi produktio.

Kuvataide

Kuvataiteen taito- ja taideainevalinnaisessa tutustutaan monipuolisesti kuvan tekemiseen ja laajennetaan tietämystä taiteesta, taidehistoriasta ja taiteen ilmaisukeinoista. Tavoitteena on oppia ilmaisemaan omia havaintoja, mielikuvia, tunteita ja ajatuksia kuvallisin keinoin. Lähestymistapa on oppilaiden kuvakulttuureihin pohjautuva. Sisältöihin kuuluvat sommittelu, värioppi, perspektiivioppi, kuva-analyysi sekä tekniseen toteutukseen ja eri materiaaleihin liittyvät asiat. Työtapoina ovat muun muassa piirustus, maalaus, taidegrafiikka, graafinen suunnittelu, kuvanveisto, muotoilu, arkkitehtuuri, valokuvaus, videokuvaus ja kuva-analyysi.

Tavoitteet 8. lk.:

Tavoitteena on tutustua erilaisiin kuvallisen toteutuksen keinoihin oman työskentelyn kautta. Keskeistä on oppia ymmärtämään taiteellista prosessia oman työskentelyn kautta ja kasvattaa tietämystä taiteesta, taidehistoriasta ja taiteen ilmaisukeinoista.

Sisällöt 8. lk.:

Työskennellään tavoitteellisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja kuvallisen ilmaisun keinoja hyödyntäen. Kehitetään omaa kuvallista ilmaisua. Tutustutaan keskeisiin länsimaisen taiteen historiaan sekä muiden kulttuurien taiteeseen.

Tavoitteet 9. lk.:

Syvennetään omaa kuvallista työskentelyä ja kuvallista ilmaisua taiteen eri tyylejä ja tekniikoita hyödyntäen. Taidehistoriaan ja nykytaiteeseen tutustuminen.

Sisällöt 9. lk.:

Työskennellään tavoitteellisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja kuvallisen ilmaisun keinoja hyödyntäen. Syvennetään omaa kuvallista ilmaisua. Tutustutaan taiteen keskeisiin piirteisiin taiteen historiassa, nykytaiteessa, mediassa ja rakennetussa ympäristössä. 9. luokalla toteutetaan päättötyö, jonka teeman ja tekniikat opiskelija valitsee omaan kuvailmaisuuksiinsa ja valitsemaansa aiheeseen sopiviksi. Päättötöistä pystytetään pienoisanalyysiä.

Käsityö

Valinnaisen käsityön oppiaineen tehtävänä on ohjata oppilaita kokonaiseen käsityöprosessin hallintaan. Valinnaisaineessa perehdytään tarkemmin 7. luokalla opittuihin sisältöihin ja opitaan uusia tekniikoita oppilaan omien valintojen mukaan. Käsityö on **monimateriaalinen** oppiaine, jossa toteutetaan käsityöilmaisuuksiin, muotoiluun ja teknologiaan perustuvaa toimintaa. Tähän kuuluu tuotteen tai teoksen itsenäinen tai yhteisöllinen suunnittelu, valmistus ja oman tai yhteisen käsityöprosessin arviointi. Opetuksessa painotetaan oppilaiden erilaisia kiinnostuksen kohteita. Käsityön kasvatustehtävänä on tukea oppilaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa sekä työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja. Käytännössä lukuvuosi jakautuu kahteen osaan: toisessa osassa opiskellaan tekstiilityön ja toisessa teknisen työn sisältöjä.

Valinnaisaineessa harjoitellaan erilaisia tapoja muokata, yhdistää ja käsitellä materiaaleja sekä käytetään luovasti ja rohkeasti erilaisia perinteisiä ja uusia materiaaleja ja valmistustekniikoita. Kokeillaan ennakkoluulottomasti monimateriaalisen käsityön tuomia mahdollisuuksia eri materiaalien yhdistämisessä sekä niiden saattamisessa toimiviksi käsityötuotteiksi tai teoksiksi.

Kokonainen käsityöprosessi dokumentoidaan hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa. Työn suunnittelussa käytetään apuna soveltuvia ja tarkoituksenmukaisia tietokoneavusteisia suunnitteluohjelmia.

Liikunta

Liikunnan taito- ja taideaineiden valinnaisaineessa kannustetaan fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja, kehittämään vuorovaikutustaitoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen.

Sisällöt 8. lk.:

Liikuntataitoja ja fyysistä kuntoa kehitetään pelien ja leikkien, palloilun sekä musiikki- ja terveysliikunnan avulla. Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan erilaisissa liikuntaryhmissä. Monipuolisilla liikuntatehtävillä pyritään ilon ja virkistykseen.

Sisällöt 9. lk.:

Liikuntataitoja ja fyysistä kuntoa kehitetään pelien ja leikkien, palloilun sekä musiikki- ja terveysliikunnan avulla. Tunneilla harjoitellaan oman kunnon arvioimista ja kehittämistä. Vuorovaikutustaitoja ja vastuun ottamista liikuntaryhmän toiminnasta harjoitellaan erilaisissa liikuntaryhmissä. Monipuolisilla liikuntatehtävillä pyritään ilon ja virkistykseen.

B. Muut valinnaisaineet

*Nämä valinnaisaineet arvioidaan päättöarvioinnissa omana itsenäisenä oppiaineena.

Englannin lisäkurssi

Kurssilla ei ole oppikirjaa, vaan käytössä opettajan oma oppimateriaali. Työtapoina ovat mm. pelit, projektit, keskusteluharjoitukset, pari- ja ryhmätyöt. Käymme läpi ja syvennämme oikeakielisyyden periaatteita. Kirjoitamme paljon. Kurssi on suunnattu monisteita pelkäämättömälle opiskelijalle, joka on aidosti kiinnostunut englannin kielestä. Kyseessä ei ole kertaava tukikurssi, vaan syventävä kurssi jo hyvät tiedot omaavalle opiskelijalle.

Tavoitteet 8. lk.:

Vahvistaa jo opittuja kielioppiasioita sekä kartuttaa oppilaan sanavarastoa oppilasta lähellä olevista aihepiireistä, rohkaista oppilasta käyttämään kieltä monipuolisesti, lisätä englanninkielisten maiden kulttuurintuntemusta.

Sisällöt 8. lk.:

Kurssilla harjoitellaan suullista ja kirjallista ilmaisua, kuullun ja luetun ymmärtämistä sekä laajennetaan rakenteiden ja sanaston hallintaa. Lisäksi syvennetään kulttuurien tuntemusta.

Tavoitteet 9. lk.:

Syventää jo opittuja kielioppiasioita, kartuttaa sanavarastoa, opetella käyttämään eri medioita englannin kielellä, rohkaista oppilasta käyttämään kieltä sekä suullisesti että kirjallisesti. Hioa kieltä kohti oikeakielisyyttä.

Sisällöt 9. lk.:

Kurssilla harjoitellaan suullista ja kirjallista ilmaisua, kuullun ja luetun ymmärtämistä sekä laajennetaan rakenteiden ja sanaston hallintaa. Lisäksi syvennetään kulttuurien tuntemusta. Käytetään myös paljon autenttista ja ajankohtaista materiaalia esimerkiksi eri tiedotusvälineistä.

B2-espanja

Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyöskentely sekä yhdessä oppiminen. Opetuksessa käytetään vaihtelevia työtapoja, esim. pelit, musiikki, draama, toiminnalliset tehtävät. Myös oppilaiden toiveita pyritään ottamaan huomioon. Valinnaisen kielen opiskelu vaatii oppilaalta kiinnostusta ja harrastuneisuutta kielten opiskeluun. Valinnaiskieli antaa opiskelijalle käytännön kielitaidon, josta on hyötyä esim. matkailussa ja luo pohjan jatko-opintojen kielten opiskeluun.

Tavoitteet 8. lk.:

Tutustutaan kyseisen kielen kielialueeseen ja kulttuuriin. Harjoitellaan arkisia kielenkäyttötilanteita. Oppilasta rohkaistaan käyttämään kieltä monipuolisesti.

Sisällöt 8. lk.:

Käydään läpi kielen perusrakenteita. Harjaannutetaan kaikkia kielen osa-alueita: tekstin- ja kuullun ymmärtämistä, puhumista ja kirjoittamista. Runsaasti ääntämis- ja puheharjoituksia.

Tavoitteet 9. lk.:

Harjoitellaan vaativampia kielenkäyttötilanteita ja syvennetään kulttuurin tuntemusta. Luodaan pohjaa kielten opiskelun jatkumiselle toisen asteen oppilaitoksissa.

Sisällöt 9. lk.:

Syvennetään ja laajennetaan kielen rakenteiden ja sanaston hallintaa. Runsaasti suullisia harjoituksia.

B2-ranska

Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyöskentely sekä yhdessä oppiminen. Opetuksessa käytetään vaihtelevia työtapoja, esim. pelit, musiikki, draama, toiminnalliset tehtävät. Myös oppilaiden toiveita pyritään ottamaan huomioon. Valinnaisen kielen opiskelu vaatii oppilaalta kiinnostusta ja harrastuneisuutta kielten opiskeluun. Valinnaiskieli antaa opiskelijalle käytännön kielitaidon, josta on hyötyä esim. matkailussa ja luo pohjan jatko-opintojen kielten opiskeluun.

Tavoitteet 8. lk.:

Tutustutaan kyseisen kielen kielialueeseen ja kulttuuriin. Harjoitellaan arkisia kielenkäyttötilanteita. Oppilasta rohkaistaan käyttämään kieltä monipuolisesti.

Sisällöt 8. lk.:

Käydään läpi kielen perusrakenteita. Harjaannutetaan kaikkia kielen osa-alueita: tekstin- ja kuullun ymmärtämistä, puhumista ja kirjoittamista. Runsaasti ääntämis- ja puheharjoituksia.

Tavoitteet 9. lk.:

Harjoitellaan vaativampia kielenkäyttötilanteita ja syvennetään kulttuurin tuntemusta. Luodaan pohjaa kielten opiskelun jatkumiselle toisen asteen oppilaitoksissa.

Sisällöt 9. lk.:

Syvennetään ja laajennetaan kielen rakenteiden ja sanaston hallintaa. Runsaasti suullisia harjoituksia.

B2-saksa

Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyöskentely sekä yhdessä oppiminen. Opetuksessa käytetään vaihtelevia työtapoja, esim. pelit, musiikki, draama, toiminnalliset tehtävät. Myös oppilaiden toiveita pyritään ottamaan huomioon. Valinnaisen kielen opiskelu vaatii oppilaalta kiinnostusta ja harrastuneisuutta kielten opiskeluun. Valinnaiskieli antaa opiskelijalle käytännön kielitaidon, josta on hyötyä esim. matkailussa ja luo pohjan jatko-opintojen kielten opiskeluun.

Tavoitteet 8. lk.:

Tutustutaan kyseisen kielen kielialueeseen ja kulttuuriin. Harjoitellaan arkisia kielenkäyttötilanteita. Oppilasta rohkaistaan käyttämään kieltä monipuolisesti.

Sisällöt 8. lk.:

Käydään läpi kielen perusrakenteita. Harjaannutetaan kaikkia kielen osa-alueita: tekstin- ja kuullun ymmärtämistä, puhumista ja kirjoittamista. Runsaasti ääntämis- ja puheharjoituksia.

Tavoitteet 9. lk.:

Harjoitellaan vaativampia kielenkäyttötilanteita ja syvennetään kulttuurin tuntemusta. Luodaan pohjaa kielten opiskelun jatkumiselle toisen asteen oppilaitoksissa.

Sisällöt 9. lk.:

Syvennetään ja laajennetaan kielen rakenteiden ja sanaston hallintaa. Runsaasti suullisia harjoituksia.

Ruotsin lisäkurssi

Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyöskentely sekä yhdessä oppiminen. Opetuksessa käytetään vaihtelevia työtapoja, esim. pelit, musiikki, draama, toiminnalliset tehtävät, projektit. Myös oppilaiden toiveita pyritään ottamaan huomioon. Kurssi on suunnattu opiskelijoille, jotka ovat aidosti kiinnostuneita ruotsin kielestä ja haluavat laajentaa ja syventää taitojaan tulevia jatko-opintoja ajatellen.

Tavoitteet 8. lk.:

Kerrataan ja vahvistetaan jo opittuja kielioppiasioita sekä kartutetaan oppilaan sanavarastoa oppilasta lähellä olevista aihepiireistä. Rohkaistaan oppilasta käyttämään kieltä monipuolisesti.

Sisällöt 8. lk.:

Kurssilla harjoitellaan suullista ja kirjallista ilmaisua, kuullun ja luetun ymmärtämistä sekä laajennetaan rakenteiden ja sanaston hallintaa. Lisäksi syvennetään kulttuurien tuntemusta.

Tavoitteet 9. lk.:

Syvennetään jo opittuja kielioppiasioita, kartutetaan sanavarastoa, tutustutaan eri medioihin. Rohkaistaan oppilasta käyttämään kieltä sekä suullisesti että kirjallisesti.

Sisällöt 9. lk.:

Kurssilla harjoitellaan suullista ja kirjallista ilmaisua, kuullun ja luetun ymmärtämistä sekä laajennetaan rakenteiden ja sanaston hallintaa. Lisäksi syvennetään kulttuurien tuntemusta. Käytetään myös autenttista ja ajankohtaista materiaalia esimerkiksi eri tiedotusvälineistä.

Matematiikan lisäkurssi

Tavoitteet 8. lk.:

Lukutajun, päässäälaskutaitojen, matemaattisen ajattelukyvyyn ja ongelmaratkaisutaitojen kehittäminen.

Sisällöt 8. lk.:

Peruslaskutoimitusten kertaus, erilaisten päässäälaskustrategioiden harjoittelu, muutama lukujärjestelmiin (2- ja 16- järjestelmä) tutustuminen, todennäköisyyslaskentaa ja ongelmanratkaisutehtäviä erilaisilla ratkaisumenetelmillä.

Arviointi: Numeroarviointi

Tavoitteet 9. lk.:

Algebran taitojen kertaaminen ja syventäminen.

Sisällöt 9. lk.:

Potenssiopin ja polynomilaskennan kertaus ja syventäminen, rationaalilausekkeen sieventämiseen tutustuminen mm. muistikaavoja käyttäen. Ensimmäisen ja toisen asteen yhtälön ratkaisemisen kertaus ja syventäminen.

Arviointi: Numeroarviointi

HUOM!

Lukioon pyritään pakollisten lukuaineiden keskiarvolla. Matematiikan lisäkurssi ei ole pakollinen lukuaine.

KURSSILLA TARVITAAN:

hyvät perustaidot matematiikassa
hyvä keskittymiskyky
epävarmuudensietokyky
uskallus mennä epämukavuusalueelle
pettymysten sietäminen

KURSSILLA KEHITTYVÄT JA VAHVISTUVAT:

matematiikan taidot
keskittymiskyky
epävarmuuden sietokyky
uskallus mennä epämukavuusalueelle
pettymysten sietäminen

Ilmaisutaito (Äidinkieli)

Työtavat ovat oppilaslähtöiset, ja oppitunneilla harjoitteet tehdään pareittain ja ryhmissä, jotka vaihtuvat harjoitteen mukaan; opettaja arpoo ja muodostaa ryhmät. Lisäksi oppitunneilla liikutaan paljon opetustilassa. Tämänkin vuoksi ilmaisutaidon opiskelu vaatii oppilaalta keskittymiskykyä, yhteistyötaitoja ja työrauhan antamista muille. Häiriökäyttäytyminen haittaa erityisesti, koska ryhmä ei tällöin muodostu turvalliseksi itseilmaisun ympäristöksi.

Tavoitteet 8. lk.:

Tavoitteena on, että oppilaan ilmaisun taidot kehittyvät monipuolisesti ja kokonaisvaltaisesti ja hän rohkaistuu käyttämään eri ilmaisukeinoja ja vahvistaa myös suullista ilmaisukykyään. Työtapana on tekemällä oppiminen. Harjoitukset tehdään yksin, pareittain ja ryhmissä. 8. luokalla aloitetaan leikin keinoin opettelemalla ensin ryhmässä työskentelyä ja ryhmän jäsenenä toimimista. Tavoitteena on turvallinen ilmapiiri, jossa on helppo harjoitella ja kokeilla omia ilmaisun taitojaan. 8. luokalla harjoitellaan pitkälti seuraavia taitoja: yhteistyötaidot ja ryhmässä toimiminen, keskittymistaidot, eläytymiskyvyn lisääminen, omien epäonnistumisien sietäminen, rohkeus ilmaista itseään.

Sisällöt 8. lk.:

Ryhmäyttämisharjoitukset ja -leikit, rentoutus, kokonaihengitys, keskittyminen, puheentuottaminen, ääniharjoitukset, aistiharjoitukset, tunnetilaharjoitukset, liikeharjoitukset, mimiikka ja pantomiimi, helpot roolitehtävät, pienoisenäytelmien tekeminen ja esittäminen, improvisaation alkeet

Tavoitteet 9. lk.:

8. luokan tavoitteiden syventäminen ja myös seuraavia asioita: itsetuntemus, tilanteisiin heittäytyminen ja omien rajojen ylittäminen ilmaisussa, oman ilmaisun löytäminen ja kokonaisilmaisun kehittyminen, ryhmän työn auttaminen eteenpäin omalla toiminnalla, taito olla läsnä meneillään olevassa tilanteessa tai harjoituksessa, oma-aloitteisuus, kyky kehitellä vaativampia improvisaatiotilanteita, roolissa oleminen ja pysyminen, äänenkäytön kehittäminen, draaman ja teatterin tuntemuksen lisääntyminen

Sisällöt 9. lk.:

8. luokan sisältöjen syventäminen, rooliharjoitukset, improvisaatio, statusharjoitukset, pienoisenäytelmät, itse suunnitellut näytelmät tai kohtaukset.

Taloustaito

Taloustaito oppiaineena tarkastelee talouselämän alueita, joiden kanssa ollaan päivittäin tekemisissä sekä yritys- että kuluttajataloudessa. Oppiaineen aihepiirit käsittelevät valuttoja, palveluita sekä ihmisten elämään liittyviä kulutustottumuksia. Yrittäjyyden ja talouden keskeiset asiat kuuluvat keskeisenä osana oppiaineeseen. Taloustaito oppiaineena on käytännönläheinen, oman elämän talouden käsittelyä edistävä kokonaisuus.

Tavoitteet:

Oppiaineen tavoitteena on innostaa oppilaan kiinnostusta omaa taloutta kohtaan. Tavoitteena on edistää tietoja ja taitoja taloudellista toimintaa koskevia aiheita kohtaan. Oppilas oppii oppiaineen avulla talouselämästä asenteita, joita hän voi hyödyntää myöhemmin jatko-opinnoissa ja työelämässä. Oppilasta ohjataan luomaan erityyppisiä mielikuvia kehittyvistä ja kannattavista liiketoiminnoista. Keskeisenä tavoitteena on edistää kestävän kehityksen toimintamalleja, niin henkilökohtaista kuin yritystoimintaa kohtaan.

Sisällöt 8. lk.:

- Oma talous
- Valuutat
- Pankkijärjestelmä
- Sijoittaminen
- Kaupankäynti
- Markkinointi
- Logistiikka
- Kulttuurien vaikutus kaupankäyntiin

Sisällöt 9. lk.:

- Kirjanpito
- Vakuutustoiminta
- Verotus
- Säästäminen
- Yrittäjyys
- Asuminen
- Budjetti

Työtavat:

- Taloustaidon opiskelussa käytetään monipuolisia oppimistapoja. Tavoitteena on hyödyntää ajankohtaisia talouden ilmiöitä sekä hyödyntää monipuolisesti erityyppisiä tietolähteitä (mm. lehdet, julkaisut ja tutkimukset)
- Käytännönläheiset harjoitteet
- Tutustumiskohteet (yhteistoiminta alueen ammatillisten oppilaitosten kanssa)
- Ryhmätyöt
- Pienimuotoiset tutkimukset
- Esitelmät
- Harjoitusyritys

Tietotekniikka

Opiskelussa ja työn teossa painottuvat itsenäinen opiskelu ja käytännön harjoittelu. Tietotekniikan teoriaa käsitellään pintapuolisesti tietoturva-asioihin painottuen. Työskentely tapahtuu etupäässä Windows-ympäristössä.

Tavoitteet 8. lk.:

Tietotekniikan peruskäsitteisiin tutustuminen, tietoturvan perusteiden tunteminen, yhteiskäytössä olevien päätelaitteiden asianmukainen ja itsenäinen käyttö opiskelun ja työelämän tarpeita ajatellen.

Sisällöt 8. lk.:

Sisällöt liittyvät tekstin- ja kuvankäsittelyyn sekä itsenäiseen ja monipuoliseen tiedonhankintaan ja esittämiseen. Tietokoneen tekniikkaa ja käyttöjärjestelmiä tarkastellaan vain pintapuolisesti, pääpaino on sovellusohjelmien käytön opettelussa. Kurssilla tehdään laajahko harjoitustyö yhteisesti sovituista aiheista koulun laitteilla.

Tavoitteet 9. lk.:

Tietotekniikan peruskäsitteiden syventäminen, työvälineohjelmien käyttö opiskelun ja työelämän tarpeiden valossa, koodaukseen tutustuminen.

Sisällöt 9. lk.:

Keskeiset sisällöt liittyvät taulukkolaskentaan, koodaukseen ja multimediaesityksen tekemiseen sekä itsenäiseen ja monipuoliseen tiedonhankintaan ja esittämiseen. Kurssilla opetellaan tietokoneen itsenäistä käyttöä työn ja opiskelun apuvälineenä. Kurssilla tehdään laajahkoja harjoitustöitä yhteisesti sovituista aiheista koulun laitteilla.

Kotitalous

Toiminnallinen oppiaine, joka antaa valmiuksia ja varmuutta selvitä erilaisista arkielämän tehtävistä sekä nyt että tulevaisuudessa. Antaa mahdollisuuden harjoitella käytännössä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja (taitoa kuunnella muita, neuvotella, ottaa vastuuta työstään).

Tavoitteet 8. lk.:

Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista sekä harjoittelemaan oman elämän ja arjen kannalta tärkeitä taitoja.

Sisällöt 8. lk.:

Jatketaan ruuanvalmistustaitojen, tekstiilienhoidon ja siivouksen taitojen syventämistä. Opiskellaan mm. seuraavia aihekokonaisuuksia: säilöntä, erityisruokavaliot, suomalainen ruokaperinne, ajankohtaista asiaa ravitsemuksesta, juhlan suunnittelu, vuotuiset juhlat ja niiden ruokaperinne.

Tavoitteet 9. lk.:

Jatketaan arjenhallinnan taitojen kehittämistä (mm. omaa suunnittelua ja ajanhallintaa) sekä opastetaan oppilaita kehittämään kuluttajataitojaan ja edellytyksiään omasta taloudesta huolehtimiseen.

Sisällöt 9. lk.:

Laajennetaan ruokakulttuureihin liittyvää yleissivistystä. Tutustutaan mm. kansainväliseen ruokakulttuuriin, laajennetaan työvälinetuntemusta, kiinnitetään huomiota taloudellisuuteen ja ekologisuuteen. Tuetaan valmiuksia nuoren itsenäiseen elämään (ensiasunnon suunnittelu, rahankäyttö). Syvennetään edelleen jo hankittuja käytännön taitoja ja sovelletaan aiemmin opittua.

Kuvataide: Piirustus ja maalaus PIMA

PIMA on valinnaisaine, jossa keskitytään maalaukseen ja piirtämiseen. PIMAssa kehitetään ja syvennetään kuvailmaisua tutustumalla piirtämisen, maalauksen ja taidegrafiikan tekniikoihin ja keinoihin. Tutustutaan keskeisimpiin taiteen tyyliin, taiteilijoihin ja taiteen yleisimpiin aihepiireihin. Harjoitellaan kuvan tekemisen keinoja: sommittelua, värioppia, perspektiivioppia ja muita kuvan teknisen toteutuksen mahdollisuuksia. Työympäristönä on koulu ja koulun lähialueet, mahdollisuuksien mukaan retket museoihin ja gallerioihin. Luokkatilan lisäksi työskentelemme myös luonnossa.

Tavoitteet 8. lk.:

Tavoitteena on oppia käyttämään monipuolisesti erilaisia piirtämisen ja maalaamisen tekniikoita, materiaaleja ja välineitä sekä joitakin taidegrafiikan menetelmiä. Tavoitteena on oman kuvallisen ilmaisun kehittäminen ja teknisen taidon harjoittaminen eri tekniikoihin tutustumisen avulla. Tavoitteena on oppia hahmottamaan omaa kuvallista ilmaisua ja kuvakulttuuria osana kuvataiteen historian jatkumoa.

Sisällöt 8. lk.:

Työskennellään erilaisten piirtimien, maalausvälineiden ja joidenkin taidegrafiikan menetelmien avulla. Tehdään tekniikkakokeiluja eri keinoilla mallista havainnoiden ja mielikuvista ammentaen. Kehitetään omaa kuvallista osaamista, kuvista nauttimista ja palautteen antamista arvioimalla kurssitöitä yksin ja ryhmissä.

Tavoitteet 9. lk.:

Tavoitteena oppia käyttämään monipuolisesti erilaisia piirtämisen ja maalaamisen välineitä, materiaaleja ja tekniikoita sekä joitakin taidegrafiikan menetelmiä. Tavoitteena on oppia hahmottamaan omaa kuvallista ilmaisua ja kuvakulttuuria osana kuvataiteen historian jatkumoa. Syvennetään materiaali- ja tekniikkatuntemusta sekä vahvistetaan omaa ilmaisua.

Sisällöt 9. lk.:

Työskennellään erilaisten piirtimien, maalausvälineiden ja joidenkin taidegrafiikan menetelmien avulla. Tehdään tekniikkakokeiluja eri keinoilla mallista havainnoiden ja mielikuvista ammentaen. Kehitetään omaa kuvallista osaamista, kuvista nauttimista ja palautteen antamista arvioimalla kurssitöitä yksin ja ryhmissä. 9. luokalla toteutetaan päättötyö, jonka piirtämisen, maalaamisen ja grafiikan tekniikat opiskelija valitsee omaan kuvailmaisuun ja valitsemaansa aiheeseen sopiviksi. Päättötöistä pystytetään pienoisenäytely.

Kuvataide: Kuvaviestintä

Keskeisenä sisältönä on oppia tuottamaan ja arvioimaan kuvallisia viestejä sekä kehittää omaa kuvallista kerrontaa. Tutustutaan valokuvaukseen, videokuvaukseen, digitaaliseen kuvankäsittelyyn ja kuvakerrontaan esim. kuvitus, sarjakuva sekä graafiseen suunnitteluun esim. kuvan ja sanan yhdistäminen, typografia ja mainoskuva. Perehdytään kuvan eri käyttötarkoituksiin mediassa ja sosiaalisen median, mainosten, pelien, elokuvien ja tv-ohjelmien analysointiin, sekä kehitetään medialukutaitoa.

Tavoitteet 8. lk.:

Oppia tuottamaan ja kriittisesti analysoimaan kuvallisia viestejä. Oppia käyttämään erilaisia kuvan tekemisen välineitä opettajan avustuksella kuvalliseen viestimiseen liittyvien harjoitusten tekemisessä.

Sisällöt 8. lk.:

Valokuvaus, videokuvaukset, kuvankäsittely ja editointi, graafinen suunnittelu, kuvakerronta ja sarjakuva.

Tavoitteet 9. lk.:

Oppia mediakriittistä ajattelutapaa kokonaisvaltaisesti, esimerkiksi refleктоimalla omassa kuvallisissa harjoitustöissä mm. sosiaalisen median, mainosmaailman ja pelien ilmiöitä. Oppia omatoimisesti käyttämään internetin kuvamateriaalia laillisesti ja turvallisesti.

Jatko-opintoihin ja mahdollisiin kuvallisen alan ammatteihin tutustuminen ja valmentautuminen. Oman kuvallisen viestinnän hahmottuminen osaksi laajempaa yhteiskunnallista, historiallista ja kulttuurista kontekstia.

Sisällöt 9. lk.:

Valokuvaus, videokuvaus, animaatio, kuvankäsittely ja editointi, graafinen suunnittelu, sarjakuva, kuva-analyysi ja tekijänoikeudet. 9. luokalla toteutetaan päättötyö, jonka teeman ja tekniikat opiskelija valitsee omaan kuvailmaisuun ja valitsemaansa aiheeseen sopiviksi. Päättötöistä pystytetään pienoisenäyttely.

Liikunta pojat

Valinnaisen liikunnan oppimisympäristöt sijoittuvat Tuusulan urheilukeskuksen tarjoamiin liikuntapaikkoihin, kuten tekonurmi, jäähalli ja salibandyhalli. Sisäpelit pelataan koulun liikuntasalissa ja urheilukeskuksen Tenniskeskuksen pelitiloissa.

Työtavat: pelaaminen on pääasiallinen harjoitusmuoto, opetuksessa ohjataan yhteispeleihin ja sääntöjen noudattamiseen, pyritään iloiseen ja vapautuneeseen ilmapiiriin.

Tavoitteet 8. lk.:

Tavoitteena on kehittää valittujen palloilulajien perustaitoja, kehittää yhteispelitaitoja ja sosiaalisuutta, kohottaa fyysistä ja psyykkistä kuntoa, tuottaa iloa ja virkistystä sekä myönteisiä elämyksiä ja innostaa jatkuvaan liikunnan harrastamiseen.

Sisällöt 8. lk.:

Kurssin sisältöihin vaikuttavat oppilaiden valinnat sekä vuodenaika. Lajeina voivat olla sisällä ja ulkona pelattavat palloilulajit ja mailapelit, esim. sisälajit: salibandy, käsipallo, sulkapallo, koripallo, futsal, lentopallo. Ulkolajit: jalkapallo, pesäpallo, ultimate, lippupallo, golf, jääpelit jäähallissa.

Tavoitteet 9. lk.:

Tavoitteena on kehittää valittujen palloilulajien perustaitoja, kehittää yhteispelitaitoja ja sosiaalisuutta, kohottaa fyysistä ja psyykkistä kuntoa, tuottaa iloa ja virkistystä sekä myönteisiä elämyksiä ja innostaa jatkuvaan liikunnan harrastamiseen. Tutustuttaa oppilaat liikuntateknologian perusteisiin, kuten Polar Go Fit ja aktiivisuusrannekejärjestelmien käyttöön.

Sisällöt 9. lk.:

Kurssin sisältöihin vaikuttavat oppilaiden valinnat sekä vuodenaika. Lajeina voivat olla sisällä ja ulkona pelattavat palloilulajit ja mailapelit, esim. sisälajit: salibandy, käsipallo, sulkapallo, koripallo, futsal, lentopallo. Ulkolajit: jalkapallo, pesäpallo, ultimate, lippupallo, golf, jääpelit jäähallissa. Valinnaisen liikunnan oppilaiden kanssa teemme tutustumiskäyntejä eri liikuntapalveluihin.

Liikunta tytöt

Valinnaisen liikunnan oppimisympäristöt sijoittuvat Tuusulan urheilukeskuksen tarjoamiin liikuntapaikkoihin, kuten tekonurmi, jäähalli ja salibandyhalli. Sisäpelit pelataan koulun liikuntasalissa ja urheilukeskuksen Tenniskeskuksen pelitiloissa.

Työtavat: pelaaminen on pääasiallinen harjoitusmuoto, opetuksessa ohjataan yhteispeleihin ja sääntöjen noudattamiseen, pyritään iloiseen ja vapautuneeseen ilmapiiriin.

Tavoitteet 8. lk.:

Tavoitteena on kehittää valittujen palloilulajien perustaitoja, kehittää yhteispelitaitoja ja sosiaalisuutta, kohottaa fyysistä ja psyykkistä kuntoa, tuottaa iloa ja virkistystä sekä myönteisiä elämyksiä ja innostaa jatkuvaan liikunnan harrastamiseen.

Sisällöt 8. lk.:

Kurssin sisältöihin vaikuttavat oppilaiden valinnat sekä vuodenaika. Lajeina voivat olla sisällä ja ulkona pelattavat palloilulajit ja mailapelit, esim. sisälajit: salibandy, käsipallo, sulkapallo, koripallo, futsal, lentopallo. Ulkolajit: jalkapallo, pesäpallo, ultimate, lippupallo, golf, jääpelit jäähallissa.

Tavoitteet 9. lk.:

Tavoitteena on kehittää valittujen palloilulajien perustaitoja, kehittää yhteispelitaitoja ja sosiaalisuutta, kohottaa fyysistä ja psyykkistä kuntoa, tuottaa iloa ja virkistystä sekä myönteisiä elämyksiä ja innostaa jatkuvaan liikunnan harrastamiseen. Tutustuttaa oppilaat liikuntateknologian perusteisiin, kuten Polar Go Fit ja aktiivisuusrannekejärjestelmien käyttöön.

Sisällöt 9. lk.:

Kurssin sisältöihin vaikuttavat oppilaiden valinnat sekä vuodenaika. Lajeina voivat olla sisällä ja ulkona pelattavat palloilulajit ja mailapelit, esim. sisälajit: salibandy, käsipallo, sulkapallo, koripallo, futsal, lentopallo. Ulkolajit: jalkapallo, pesäpallo, ultimate, lippupallo, golf, jääpelit jäähallissa. Valinnaisen liikunnan oppilaiden kanssa teemme tutustumiskäyntejä eri liikuntapalveluihin.

Metalli-, kone- ja sähkötekniikka sekä teknologia

Oppimisen keskiössä on kokonainen käsityöprosessi, jossa oppilaat pääsevät suunnittelemaan omalle taitotasolleen soveltuvia oppimistehtäviä. Pyrimme toteuttamaan yritysvierailuja mahdollisuuksien mukaan.

Tavoitteet 8. lk.:

Tavoitteena syventää 7. luokalla opittuja asioita ja oppia uusia metalli-, kone-, sähkötekniikan työstötapoja turvallisesti ja monipuolisesti.

Sisällöt 8. lk.:

Opettelemme käyttämään metalli-, kone-, sähkötekniikan ja teknologian koneita/laitteita monipuolisesti ja turvallisesti. Oppilaat pääsevät suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan omia sekä vertaistensa töitä. Suunnittelun ohessa harjoitellaan muun muassa 3d-piirtämistä.

Tavoitteet 9. lk.:

Tavoitteena syventää 7. ja 8. luokalla opittuja asioita ja oppia uusia metalli-, kone-, sähkötekniikan työstötapoja turvallisesti ja monipuolisesti.

Sisällöt 9. lk.:

Opettelemme käyttämään metalli-, kone-, sähkötekniikan ja teknologian koneita/laitteita monipuolisesti ja turvallisesti. Oppilaat pääsevät suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan omia sekä vertaistensa töitä.

Puutekniikka

Oppimisen keskiössä on kokonainen käsityöprosessi, jossa oppilaat pääsevät suunnittelemaan omalle taitotasolleen soveltuvia oppimistehtäviä. Pyrimme toteuttamaan yritysvierailuja mahdollisuuksien mukaan.

Tavoitteet 8. lk.:

Tavoitteena syventää 7. luokalla opittuja asioita ja oppia uusia puutekniikan työstötapoja turvallisesti ja monipuolisesti.

Sisällöt 8. lk.:

Opettelemme käyttämään puutekniikan koneita/laitteita monipuolisesti ja turvallisesti. Oppilaat pääsevät suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan omia sekä vertaistensa töitä. Suunnittelun ohessa harjoitellaan muun muassa 3d-piirtämistä.

Tavoitteet 9. lk.:

Tavoitteena syventää 7. ja 8. luokalla opittuja asioita ja oppia uusia puutekniikan työstötapoja turvallisesti ja monipuolisesti.

Sisällöt 9. lk.:

Opettelemme käyttämään puutekniikan koneita/laitteita monipuolisesti ja turvallisesti. Oppilaat pääsevät suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan omia sekä vertaistensa töitä. Suunnittelun ohessa harjoitellaan muun muassa 3d-piirtämistä.

Tekstiilikäsityö

Tekstiilityön valinnaiskursilla valmistetaan oman valinnan mukaan vaatteita, sisustus-tekstiilejä ja muita käsityötuotteita. Lisäksi kokeillaan erilaisia erikoistekniikoita, kuten värjäystä, kankaanpainantaa, kudontaa, neulomista koneella tai käsin, huovutusta ja kirjontaa. Oppilas tekee itse suunnitelman lukuvuodeksi ja toteutuksessa voi käyttää yhtä tai useampaa tekniikkaa. Lisäksi voi valmistaa koruja eri tekniikoilla. 8.lk:lla tehdään opintoretki Taito Uusimaan toimipisteeseen ja 9.lk tekee opintoretken Helsinkiin Kansalisoopperaan, jossa on kierros kulissien takana ja puvustamossa. Tule toteuttamaan omaa luovuuttasi ja saamaan onnistumisen kokemuksia!

Tavoitteet 8. lk.:

Valinnaisessa tekstiilityössä oppilas harjaantuu mahdollisimman itsenäisesti hakemaan tietoa, suunnittelemaan luovasti, toteuttamaan ja arvioimaan omaa työskentelyään ja valmistuvaa tuotetta. Olennainen osa työskentelyä on, että oppilas omalta osaltaan kantaa vastuuta työn edistymisestä, arvostaa omaa tekemistään ja ottaa samalla huomioon oman taitonsa ja käytettävissä olevan ajan ja resurssit sekä ekologiset ja esteettiset näkökohdat. Työskentelyn myötä oppilas harjaantuu käyttämään kirjallisia ja digitaalisia työohjeita, arvioimaan ja dokumentoimaan sekä työskentelyprosessia että valmistunutta työtä.

Sisällöt 8. lk.:

Valinnainen tekstiilityö on laaja ja mahdollisimman oppilaslähtöinen oppiaine, jossa oppilas pääsee valitsemaan itseään kiinnostavia työtapoja ja aihepiirejä. Vaatetus- ja sisustustekstiilit, kankaan kuviointi värjäten ja painaen, erilaiset lankatekniikat ja muut erikoistekniikat syventävät jo aiemmin opittuja taitoja. Tavoitteena on pyrkiä kohti itsenäisempää työskentelyotetta ja toteuttaa laaja-alaisesti, monia eri tekniikoita ja materiaaleja käyttäen yksilöllisiä töitä.

Tavoitteet 9. lk.:

Valinnaisessa tekstiilityössä oppilas harjaantuu mahdollisimman itsenäisesti hakemaan tietoa, suunnittelemaan luovasti, toteuttamaan ja arvioimaan omaa työskentelyään ja valmistuvaa tuotetta. Olennainen osa työskentelyä on, että oppilas omalta osaltaan kantaa vastuuta työn edistymisestä, arvostaa omaa tekemistään ja ottaa samalla huomioon oman taitonsa ja käytettävissä olevan ajan ja resurssit sekä ekologiset ja esteettiset näkökohdat. Työskentelyn myötä oppilas harjaantuu käyttämään kirjallisia ja digitaalisia työohjeita, arvioimaan ja dokumentoimaan sekä työskentelyprosessia että valmistunutta työtä.

Sisällöt 9. lk.:

Valinnainen tekstiilityö on laaja ja mahdollisimman oppilaslähtöinen oppiaine, jossa oppilas pääsee valitsemaan itseään kiinnostavia työtapoja ja aihepiirejä.

Vaatetus- ja sisustustekstiilit, kankaan kuviointi värjäten ja painaen, erilaiset lankatekniikat ja muut erikoistekniikat syventävät jo aiemmin opittuja taitoja. Tavoitteena on pyrkiä kohti itsenäisempää työskentelyotetta ja toteuttaa laaja-alaisesti monia eri tekniikoita ja materiaaleja käyttäen yksilöllisiä töitä.

Bändimusiisointi

Tunneilla soitetaan, lauletaan ja tehdään musiikkia monipuolisesti. Tutustumme musiikin eri tyyllilajeihin, teemme musiikkia paljon käytännössä soittimilla sekä esim. iPadeilla. Musiikin tuntemus ja musiikillinen kokemus syntyvät paljolti itse tekemällä – soittamalla, laulamalla ja muuten ääntä tuottamalla.

Kutakin oppilasta rohkaistaan tekemään ja kokeilemaan rohkeasti ja monipuolisesti musiikin tuottamista ääntään, soittimiaan ja musiikkiteknologiaa käyttämällä. Ohjauksessa otetaan huomioon oppilaan lähtö- ja taitotaso sekä pyritään löytämään kullekin sopivia tapoja ilmaista itseään sekä kehittää itseään musiikillisesti monipuolisilla työtavoilla kannustavassa ilmapiirissä.

Tavoitteet 8. lk.:

Vahvistetaan 7. luokalla opittuja yhteissoitto- ja laulutaitoja. Tutustutaan omien sanoitusten ja sävellysten tekemiseen. Syvennetään tietämystä musiikin tyyllilajeista sekä aikakausista. Tutustutaan eri maiden musiikkikulttuureihin. Harjoitellaan musiikkiteknologian käyttöä musiikin toistamisessa sekä luomisessa. Ymmärretään kuulonsuojelun merkitys.

Sisällöt 8. lk.:

Yhteissoitto – erityylyisiä kappaleita eri aikakausilta, tyyllilajeista sekä musiikkikulttuureista. Laulaminen ryhmässä ja halutessa yksin. Omien sanoitusten ja sävellysten tekeminen pienin askelin opettajan ohjauksessa. Eri aika- ja tyylikausien musiikin soittaminen ja kuunteleminen sekä niiden ominaispiirteiden tunnistaminen. Äänentoistolaitteisiin tutustuminen sekä soittamista huolehtiminen. Tietotekniikan (esim. tablettien) käyttäminen musiikin luomiseen. Konserttikäynnit sekä oma esiintyminen esim. koulun tilaisuuksissa.

Tavoitteet 9. lk.:

Jatketaan yhteissoitto- ja laulutaitojen kehittämistä. Kehitetään omaa musiikin tekemistä sanoituksia ja sävellyksiä tekemällä. Syvennetään yhä tietämystä musiikin tyyllilajeista, aikakausista sekä musiikkikulttuureista. Jatketaan musiikkiteknologian käyttöä musiikin toistamisessa sekä luomisessa. Ymmärretään kuulonsuojelun merkitys. Pohditaan musiikin merkitystä omassa elämässä sekä miten se voisi tukea omaa hyvinvointia.

Sisällöt 9. lk.:

Yhteissoitto – erityylisiä kappaleita eri aikakausilta, tyyllilajeista sekä musiikkikulttuureista. Laulaminen ryhmässä ja halutessa yksin. Omien sanoitusten ja sävellysten tekeminen sekä oman ilmaisullisen äänen etsiminen. Eri aika- ja tyylikausien musiikin soittaminen ja kuunteleminen sekä niiden ominaispiirteiden tunnistaminen. Äänentoistolaitteiden käytön hallitseminen sekä soittimista huolehtiminen. Tablettien käyttäminen musiikin luomiseen. Konserttikäynnit sekä oma esiintyminen esim. koulun tilaisuuksissa.

Urheilijaksi kasvaminen (urheiluvalmennusluokan oppilaat)

Valmennuksen oppimisympäristöt sijoittuvat Tuusulan urheilukeskuksen tarjoamiin liikuntapaikkoihin, yksityisiin liikuntatiloihin ja koulun liikuntasaliin. Tavoitteena laajentaa opetuksen oppimisympäristöjä myös oppilaiden omiin harrastusympäristöihin. Opetuksessa pyritään valmennukselliseen lähestymiseen, jossa urheilija on toiminnan keskiössä. Opetuksen erityispiirteinä ovat mm. oppilaiden suunnittelemat ja toteuttamat oppilasharjoitukset. Oppilaat yhdessä opettajan kanssa päättävät oppilasharjoituksen aiheen, joista oppilaat muodostavat oman oppilasharjoituksensa. Oppilasharjoitusten aiheet vaihtelevat eri fyysisten ominaisuuksien kehittämisen osa-alueilla. Työtapoja ovat luennot, oppitunnit ja yhdessä liikkuminen.

Tavoitteet 8. lk.:

Urheilijaksi kasvaminen -oppiaineen tavoitteena on kehittää ja vahvistaa oppilaan motorisia taitoja, kehittää fyysisiä ominaisuuksia ja tukea oppilaan oman lajin perus- ja lajitaitojen kehittymistä. Oppiaineen tavoitteena on myös tutustuttaa oppilaat erilaisiin urheilulajeihin.

Sisällöt 8. lk.:

Urheilijaksi kasvaminen -oppiaineessa oppilaita kannustetaan ja ohjataan urheilijaksi kasvamisesta. Oppiaineessa opetetaan fyysisen kehittymisen perusteet ja liikuntafysiologian peruskäsitteet. Oppiaineessa oppilaat saavat perusteita ryhmän ohjaamiseen sekä liikuntaharjoitusten suunnitteluun.

Tavoitteet 9. lk.:

Tavoitteena on vahvistaa oppilaan motorisia taitoja, kehittää fyysisiä ominaisuuksia ja tukea oppilaan oman lajin perus- ja lajitaitojen kehittymistä. Oppiaineen tavoitteena on kehittää oppilaan ryhmän ohjaustaitoja.

Sisällöt 9. lk.:

Urheilijaksi kasvaminen -oppiaineessa kannustetaan ja lisätään oppilaan itseohjautuvuutta urheilijaksi kasvamisessa. Urheiluvalmennusluokan oppilaat pääsevät myös ohjaamaan alakoululaisia liikuntaryhmiä. Oppiaineen sisältöihin kuuluvat liikuntafysiologian perusteet ja liikuntabiologian alkeet.